

Verouderde openbare verlichting slurpt energie

Uit berekeningen van advies- en ingenieursbureau Tauw blijkt dat gemeenten jaarlijks minstens 100 miljoen kilowattuur (kWh) aan energie verspillen door verouderde openbare verlichting. Toch doen gemeenten er weinig aan om de energieverspilling tegen te gaan.

De verspilling is vergelijkbaar met het jaarlijkse energieverbruik van alle huishoudens in een middelgrote stad als Gouda, Zeist, Lelystad of Alphen aan den Rijn. Eén op de vijf armaturen voor openbare verlichting in Nederland is verouderd. Deze verouderde verlichtingsarmaturen verbruiken drie tot vier keer zoveel energie als moderne, energiezuinige led-verlichting. Zeker 95 procent van de gemeenten beschikt in meer of mindere mate over verouderde verlichtingsarmaturen. Toch wordt er maar mondjesmaat werk gemaakt van het vervangen van

energievretende openbare verlichting.

Het probleem is dat het gemeenten ontbreekt aan tijd en kennis. Bovendien houden verouderde verlichtingsnormen dat in stand. Deze stimuleren gemeenten niet om iets te doen aan de verspilling.

Uniform

De huidige NEN-normering schrijft voor heel Nederland voor wat de (minimale) verlichtingsseinen zijn in openbaar gebied. Deze NEN-normering is uniform. Dat wil zeggen dat zij geen rekening houdt met lokale omstandigheden. Zo is het onbegrijpelijk dat om drie uur 's nachts een dorpsstraat op het platteland evenveel verlichting moet hebben als de Coolsingel in Rotterdam. Dynamische verlichting, verlichting die automatisch dimt of uitgaat als er niemand op straat is, speelt in de huidige NEN-normering geen rol. De huidige normen voor openbare verlichting dragen dus bij aan de energieverspilling. Toch houden

gemeenten zich eraan. Niet uit doelmatigheid, want nieuwe verlichtingsarmaturen, zoals led-verlichting, zijn drie tot vier keer zuiniger in het energieverbruik. De vervanging van oude armaturen verdient zich dus vanzelf terug. Het is eerder onwetendheid. Onbekend is bijvoorbeeld dat de helft van de advies- en onderzoekskosten worden gesubsidieerd in het kader van de subsidieregeling Stimulering van lokale klimaatinitiatieven (Slok). De Slok-regeling richt zich op het verminderen van broeikasgasen die op lokaal gebied worden uitgestoten. Daar draagt energiezuinige openbare verlichting aan bij. Door onwetendheid en tijdgebrek laten gemeenten kansen liggen op het gebied van energiezuinige openbare verlichting. Terwijl het alleen maar winst oplevert: minder kosten, minder energieverspilling en minder CO₂-uitstoot. Wanneer gaat dat lichtje eens branden?

André ter Velde
Verlichtingsdeskundige, Tauw BV